

[Jørgen Jørgensen.]

mæssige Ret, som alle andre Borgere har til at undervise deres egne Børn, naturligvis ogsaa skal gælde for Mindretallet.

De Tilsynsregler, som Forslaget indeholder over for Privatskoleordningen, er her videregaaende, end de er for Privatskoleordningen i det øvrige Land, og derved vil jeg ogsaa meget gerne have præciseret, at naar jeg har givet og vil give Tilslutning til Privatskoleordningen dernede med de Tilsynsregler, her er foreslaaet, er det kun under den bestemte Forudsætning, at dette ikke i mindste Maade maa danne Præcedens for Tilsynsordningen for Privatskolerne i det øvrige Land. Det er en særlig Ordning, som maa gennemføres under de særlige Forhold, der gælder for Mindretallet i Sønderjylland, men det kan ikke være Regler, som ellers kan være anvendelige for Privatskoleordningen i Danmark.

Man er altsaa enig om, at Privatskoleordningen skal Mindretallet beholde, og at Staten skal yde sit Tilskud, endda et klækkeligere Tilskud, end den hidtil har ydet til Privatskoleordningen i Landet.

Det, der deler, er Spørgsmaalet, om man skal fratage Mindretallet i Sønderjylland den Ret til at kræve oprettet offentlige Skoler, hvor deres Børn kan blive undervist, som de har haft siden Ordningen af 1920. Der kan ikke gives den Begrundelse herfor, at de offentlige Skoler i Sønderjylland har været farligere — set fra det Synspunkt, som med Rette kan anføres, at de tyske Skoler har været Oplækningsanstalter for Nazismen — end de private Skoler; tværtimod maa alle erkende, at stillet over for de Forhold, vi var stillet overfor, var der dog trods alt mere Mulighed for at øve Kontrol over for den offentlige Skole end over for Privatskolen. Alle er enige om; at de vidtgaende Indrømmelser, som er givet i 1930'erne under det tyske Tryk, vi da var ude for med Hensyn til Skoleordningen, ikke skal oprettholdes længere. Der staaar tilbage dette klare og enkle Problem: skal der foruden til de private Skoler ogsaa være Adgang til offentlige Skoler for Mindretallet?

Deroverfor vil jeg gerne sige, at naar man anerkender Princippet, at tyske Forældre skal have Muligheder for, at deres Børn kan faa Undervisning i en tysk Skole, en tysk Privatskole eller en offentlig Skole med tysk Undervisning, saa har det jo kun nogen reel Værdi, at man anerkender dette Princip, hvis man ogsaa vil skaffe Muligheder for, at denne Adgang staaar aaben for Mindretallet. Her vil enhver kunne sige sig selv, at det at komme og sige til Forældrene

til de 1 100 Børn, der gaar i tyske Særklasser i de sønderjyske Købstæder: I skal faa fuld Frihed til at faa undervist jeres Børn, som I ønsker, baade i tysk Sprog og tysk Kultur, det skal bare ordnes inden 1. Juli — er det samme som at sige: I skal sende jeres Børn i danske Skoler. Det er en Gestus, det er ikke nogen Realitet. Jeg vil gerne vide, hvordan man overhovedet tænker sig det muligt i Løbet af 3 Maaneder at oprette Privatskoler til at tage de Børn, der i Dag gaar i de tyske Særklasser i de sønderjyske Købstæder. Det er uden Forbindelse med Virkeligheden. Der mangler Lokaler og alt muligt andet, ogsaa de økonomiske Muligheder. Der er mange her i det øvrige Danmark, der kan tale med om, hvilke personlige økonomiske Ofre der skal til for at sætte en Privatskole i Gang. Det skal ogsaa koste noget at sætte en Privatskole i Gang, men naar man taler om disse Ting, maa man gøre sig klart, hvad man taler om. Man kommer her og giver Udtryk for, at vi vil give det tyske Mindretal fuld Frihed, vi vil ikke lægge Tvang paa dem o. s. v., men ved den Beslutning, man tager, siger man faktisk til dem: I kan sende jeres Børn i de danske Skoler. Det er Realiteten.

Det har været vor store Styrke i Grænselandet, at vi har haft rene nationale Skoler. Den Dag, disse Børn fra de tyske Skoler flyttes ind i de danske Klasser og Lærerne staaer over for at skulle undervise Børn fra danske Hjem sammen med Børn fra tyske Hjem, der kommer ind i disse Klasser, ikke fordi Forældrene ønsker det, men fordi der ikke er andre Muligheder, idet de økonomiske Forhold forhindrer dem i at benytte den Mulighed, som Loven ellers anviser, vil Lærerne være meget vanskeligt stillede. De ved, at der i denne Klasse sidder Børn fra tyske Hjem, der møder deres Undervisning med Modvilje, saaledes som de maa møde en Undervisning, der skal være danskpræget, personlighedspræget. Jeg ønsker ikke, at den danske Skole i Historie, i Kristendomsundervisning og paa andre Omraader skal være en neutral Skole, jeg ønsker, den skal være en personlig Skole, men saa ønsker jeg ogsaa, at de Børn, der sidder der, sidder der frivilligt, at de ikke er tvunget til at deltage i denne Undervisning, hvor man direkte søger at paavirke dem i en bestemt Aandsretning, en bestemt national Retning.

Altsaa, den Dag disse Børn glider ind i de danske Klasser, er den danske Skole ikke længere en rent national Skole, og der er Mulighed for, at den danske Paavirk-